[2024] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1347 : 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 533

ਪੀ. ਰਵਿੰਦਰਨਾਥ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਸ਼ਸ਼ੀਕਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2024 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 7792)

15 ਜੁਲਾਈ 2024

[ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ* ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਵੇਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਕਈ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 6, 7 ਅਤੇ ਸੀਐਨ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਕੀਤੇ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਕੀ ਮੁਦਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਸਨ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਧਾਰਾ 16(ਸੀ) ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਵੇਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ - ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਪਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ - ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਉਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜੇ - ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ - ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ 22.04.1983 ਨੂੰ ਅਤੇ 22.06.1983 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 7 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸੀਐਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ - ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਸ਼ੁੱਧਤਾ: ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਮੁੱਦਈ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਪਾਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਜੋ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਨ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਲੀਆ ਸਥਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ - ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੇਰਵੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ

---

*ਲੇਖਕ

ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪਾਬੰਦੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੀ - ਇਹ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ (ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 7 ਅਤੇ ਸੀਐਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ) ਕੁਝ ਬਿਹਤਰੀ ਚਾਰਜ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 5 ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ - ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖਾਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ - ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਕਥਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ 1983 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ - ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਬਕਾਇਆ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਿ ਪੇਸ਼ਗੀ ਰਕਮ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ - ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਦਸੰਬਰ, 1981 ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਆਖਰੀ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨਾ ਰਕਮ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੇਢ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ - ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਰਕਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਭੇਜ ਕੇ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈਆਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਕੋਲ ਬਕਾਇਆ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਫੰਡ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਵਿਚੋਲੇ ਸਨ। ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਲਾਕ ਕਰਨ ਅਤੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸਨੂੰ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉੱਚ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਲਾਭ ਕਮਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਪੱਕਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 22(ii), 22(iii), 22(viii), 22(ix), 22(x)]

ਖਾਸ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 - ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤ - ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਹੈ: ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ

ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਰਾਹਤ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਸਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਹੈ - ਐਕਟ, 1963 ਕੁਝ ਖਾਸ ਚੈਕ ਅਤੇ ਬੈਲੇਂਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ - ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਬਹੁਤ ਸਿੱਧੀਆਂ, ਖਾਸ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ - ਗੰਜੇ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - 1963 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(ਸੀ) ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। [ਪੈਰਾ 22(i)]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਮਾਨ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਹਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ [2010] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 515: (2010) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 512; ਯੂ.ਐਨ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਥ੍ਰ. ਲਾਰਸ. ਬਨਾਮ ਏ.ਐਮ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ [2022] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 250: (2022) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 840; ਪਰਮ ਪਵਿੱਤਰ ਆਚਾਰੀਆ ਸਵਾਮੀ ਗਣੇਸ਼ ਦਾਸਜੀ ਬਨਾਮ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਥਾਪਰ [1996] ਸਪੁਰਦਗੀ 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 111: (1996) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 526-ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਐਨੀਗਲੇਸ ਯੋਹਾਨਨ ਬਨਾਮ ਰਾਮਲਥਾ ਅਤੇ ਹੋਰ [2005] ਪੂਰਕ 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 440: (2005) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 534; ਉਮਾਬਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨੀਲਕੰਠ ਧੋਂਡੀਬਾ ਚਵਾਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਐਲਆਰਐਸ ਦੁਆਰਾ। ਅਤੇ ਹੋਰ [2005] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 521 : (2005) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 243; ਰਾਜੇਸ਼ਵਰੀ ਬਨਾਮ ਪੂਰਨ ਇੰਦੋਰੀਆ [2005] ਪੂਰਕ. 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1016: (2005) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 7; ਮਾਲਾਪਾਲੀ ਮੁਨਾਸਵਾਮੀ ਨਾਇਡੂ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਸੁਮਥੀ (2004) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 364; ਅਜ਼ਹਰ ਸੁਲਤਾਨਾ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਰਾਜਮਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ [2009] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 537: (2009) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 27; ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ [2017] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 419: (2018) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 352; ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਸੋਮਪੋ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ ਚੰਦ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [2023] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1155: (2023) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ 877; ਆਰ.ਕੇ. ਮੁਹੰਮਦ. ਉਬੈਦੁੱਲਾ ਬਨਾਮ ਹਾਜੀ ਸੀ. ਅਬਦੁਲ ਵਹਾਬ [2000] ਪੂਰਕ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 524: (2000) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 402; ਰਾਮ ਬਰਨ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਮੋਹਿਤ ਹਾਜ਼ਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ [1967] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 293: ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1967 ਐਸ.ਸੀ 744; ਸੁਘਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਸਿੰਘ

[2021] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 287: (2021) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 705; ਗੱਦੀਪਤੀ ਦਿਵਿਜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪਥੂਰੀ ਸਮਰਾਜਯਮ ਅਤੇ ਹੋਰ [2023] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 802: (2023) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 442; ਐਸ. ਕਲਾਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਆਰ. ਸੋਮਸੁੰਦਰਮ [2010] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 515: (2010) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 401; ਆਰ. ਹੇਮਲਤਾ ਬਨਾਮ ਕਸ਼ਥੂਰੀ [2023] 2 ਐਸਸੀਆਰ 834: (2023) 10 ਐਸਸੀਸੀ 725; ਸੂਰਜ ਲੈਂਪ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ (2) ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ [2011] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 848: (2012) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 656; ਮਾਨਿਕਮ ਉਰਫ ਥੰਦਾਪਾਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਸੰਤ (2022) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 2096 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹਿਮਤਲਾਲ ਮੋਤੀਲਾਲ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਵਾਸੂਦੇਵ ਗਣੇਸ਼ ਮਹਸਕਰ @ ਗਣਪਤੀ ਬੋਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਆਈਐਲਆਰ (1912) 36 ਬੋਮ। 446; ਭੂਪ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੋਖੂਲ ਚੰਦ ਮਹਟਨ, ਏਆਈਆਰ 1934 ਪੀਸੀ 68; ਗੱਡੇ ਸਿਤਾਯ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੱਡੇ ਕੋਟਾਯ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਏਆਈਆਰ 1932 ਮੈਡ. 71; ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਜੇਂਦਰ ਮਾਨ ਉਰਫ਼ ਵਿਜੇਂਦਰ ਮਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) 1 ਪੀਐਲਆਰ 195 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਧਾਰਾ 16 (ਸੀ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963; ਵੇਚਣ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ; ਜਾਇਦਾਦ; ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ; ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦਾ ਅਮਲ; ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ; ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ; ਬੇਨਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤ; ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ; ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਰਾਹਤ।

ਕੇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2024 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7792
2003 ਦੇ ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 362 ਵਿੱਚ ਬੰਗਲੁਰੂ ਵਿਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 17.12.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ੀ

ਅਰਵਿੰਦ ਵਰਮਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਬ੍ਰਿਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਲਵਿਕਾ ਰਾਘਵਨ, ਰਾਣਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਗੌਰਵ ਧਾਮਾ, ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਪ੍ਰਵੀਨ ਸਵਰੂਪ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਸੰਜੇ ਪਾਰਿਖ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਜਨਾ ਗ੍ਰੇਸ ਥਾਮਸ, ਡੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਾਰਾ ਐਲਿਜ਼ਾਬੈਥ ਕੁਰੀਅਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਪੀ. ਰਵਿੰਦਰਨਾਥ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਸ਼ੀਕਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਨਿਰਣਾ

ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਮੁਦਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ, ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 17.12.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 22.10.2002 ਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ 1983 ਦੇ ਓ.ਐਸ. ਨੰ.2188 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ:

3. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਸ਼ਸ਼ੀਕਲਾ ਅਤੇ ਕੇ. ਸੱਤਿਆਨਾਰਾਇਣ (ਮੂਲ ਵਿਕਰੇਤਾ) ਨੇ 24.05.1981 ਨੂੰ ਮੁਨੀ ਵੈਂਕਟ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰਾਂ (ਮੂਲ ਵਿਕਰੇਤਾ) ਨਾਲ ਕੋਡੀਹਾਲੀ ਪਿੰਡ, ਐਚਏਐਲ, ਐਸ.ਬੀ. ਏਰੀਆ, ਬੰਗਲੌਰ-17 ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 129, ਨਵਾਂ ਨੰਬਰ 220/01, ਸਾਈਟ ਨੰਬਰ 14 ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦੀ ਮਿਣਤੀ ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਪੱਛਮ 132 ਫੁੱਟ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਦੱਖਣ 40 ਫੁੱਟ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾ 5280 ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ 29,000/- ਰੁਪਏ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ, 24.05.1981 ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਸਮੇਂ 12,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਨ ਮਾਲੀਆ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਈਟ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸੇ ਦਿਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

4. ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਏ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 23.09.1981 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੇਚਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਉਸਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਫ਼ਤੇ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਈਟ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋ ਹੋਰ

ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 18.11.1981 ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 17,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਿਆਨਾ ਰਕਮ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ; 24.05.1981 ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ; ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਨੇ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਸਾਰਾ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਹੱਕ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਜ਼ਬਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਿਆਨਾ ਰਕਮ ਵੀ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ।

5. ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ 02.12.1981 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ 12,000/- ਰੁਪਏ ਪੇਸ਼ਗੀ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਸਗੋਂ 2,000/- ਰੁਪਏ ਵਾਧੂ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜਿਸਦੀ ਕੋਈ ਰਸੀਦ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੁੱਲ ਪੇਸ਼ਗੀ ਰਕਮ 14,000/- ਰੁਪਏ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਸੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਨ ਮਾਲੀਆ ਸਥਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਮਝੌਤਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਸਮਾਨ ਮਾਲੀਆ ਸਥਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹਟਾ ਦਿੰਦੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਖੋਲ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾ ਦੇਣਗੇ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਕਮ ਦੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਕੋਲ ਬਕਾਇਆ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਸਨ।

6. ਉਪਰੋਕਤ ਜਵਾਬ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ, 11.12.1981 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 2,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਕਾਰਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਨ ਘਟਾ ਕੇ 29,000/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉਸ ਸਮੇਂ 50,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਦੇਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ

ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਫੰਡਾਂ ਨਾਲ ਕਦੇ ਵੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ 11.12.1981 ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

7. ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਾਲਿਆਂ ਨੇ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1983 ਅਤੇ 22 ਜੂਨ, 1983 ਨੂੰ ਮੁਦਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 7 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਕੀਤੇ। ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀ. ਨਾਗਰਾਜੂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 24.05.1981 ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 5 ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 6, 7 ਅਤੇ ਸੀ. ਨਾਗਰਾਜੂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦੋ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ 29.07.1983 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਬੰਗਲੌਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜੋ 1983 ਦੇ ਓ.ਐਸ. ਨੰ. 2188 ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ 22.10.2002 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 7 ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਕਾਇਆ ਵਿਚਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਰੋਕ ਦੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ 2003 ਦੇ ਆਰ.ਐਫ.ਏ ਨੰਬਰ 362 ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, 17.12.2015 ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

9. ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

(ਏ) ਧਿਰਾਂ ਨੇ 24.05.1981 ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 5 ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 29,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 12,000/- ਰੁਪਏ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 22.07.1981 ਨੂੰ 2000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੁੱਲ ਪੇਸ਼ਗੀ ਰਕਮ 14,000/- ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਮਾਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ

ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ।

(ਬੀ) ਪੈਰਾ-4 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਹੁਣ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 5 ਸਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਘਸੀਟ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਵੀ ਮਾਮੂਲੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਚਨਬੱਧ ਹੋ ਗਏ। ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਮਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(ਸੀ) 19.11.1981 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਚੱਲੇਗੀ।

(ਡੀ) ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਭਚਿੰਤਕਾਂ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ।

(ਈ) ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਾਲੇ 1 ਤੋਂ 5 ਨੇ ਮੁਦਾਲੇ ਨੰ. 6 ਅਤੇ 7 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦੋ ਹਿੱਸੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸਨ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਕਰਵਾ ਲਈ; ਕਿ ਮੁਦਾਲੇ 1 ਤੋਂ 5 ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

(ਐਫ) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਾਹਤ ਮੁਦਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਅਤੇ 24.05.1981 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਥਾਈ ਮਨਾਹੀ ਦੇਣ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਮੁਦਾਲੇ 1 ਤੋਂ 5 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।

10. ਮੁਦਾਲੇ 1 ਤੋਂ 5 ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ:

ਏ) ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਦਾਲੇ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਮੁਦਾਲੇ 2 ਤੋਂ 5 ਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਮਝੌਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਦਾਲੇ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਾਲੇ 2 ਤੋਂ 5 ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਬੀ) ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੇਚਣ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਗੀ ਰਕਮ ਸਿਰਫ 12,000/- ਰੁਪਏ ਸੀ। ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 2,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸੀ) ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਪਰ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮੁਦਈ ਕਦੇ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਏ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਸੀ।

ਡੀ) ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਮੁਦਈ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਇਹ ਤੱਥ 11.12.1981 ਦੇ ਆਪਣੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਈ) ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿਚੋਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਦੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਫੰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਐਫ) ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸਾਰ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਏ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪੰਚਾਇਤ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਜੀ) ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 6, 7 ਅਤੇ ਸੀ. ਨਾਗਰਾਜੂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਐੱਚ) ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

11. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 6 ਨੇ ਵੀ ਮੁਦਈ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜੂਨ, 1983 ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ।

12. ਮੁਦਈਆਂ ਵੱਲੋਂ, ਚਾਰ (4) ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ -1 ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਤਿੰਨ (3) ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ.-2 ਤੋਂ 4 ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਦੇ ਗਵਾਹ ਸਨ। ਮੁਦਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨੌਂ (9) ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਪੀਡਬਲਯੂ -1 ਤੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ -9 ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਡੀਡਬਲਯੂ -1 ਵਜੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 6 ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਡੀਡਬਲਯੂ -2 ਵਜੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ, ਚੌਦਾਂ (14) ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਡੀਡਬਲਯੂ -1 ਤੋਂ ਡੀਡਬਲਯੂ -14 ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

13. ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ 12 ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜੋ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: -

"1. ਕੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 2 ਤੋਂ 5 ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਸਨ?
2. ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 5 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਕਮਾਂ ਕੀ ਹਨ?
3. ਕੀ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ 22.07.1981 ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 5 ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਜੋਂ 2000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ?
4. ਕੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ, ਮੁਦਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ?
5. ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 5 ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ?
6. ਕੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 6 ਅਤੇ 7 ਕਥਿਤ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਲਈ ਸੱਚਾ ਤਬਾਦਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹਨ?

7. ਕੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 6 ਨੂੰ ਮੁਦਈਆਂ ਅਤੇ ਮੁਦਾਲੇ 1 ਤੋਂ 5 ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਕੋਈ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁੱਲ ਲਈ ਇੱਕ ਸੱਚੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੈ?

8. ਕੀ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਮੁਦਾਲੇ 1 ਤੋਂ 5 ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ?

9. ਕੀ ਮੁਦਾਲੇ 1 ਤੋਂ 5 ਨੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਦਾਲੇ 6 ਅਤੇ 7 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦੋ ਹਿੱਸੇ ਵੇਚ ਕੇ ਵਿਕਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ?

10. ਕੀ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ?

11. ਕੀ ਮੁਦਈ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ?
12. ਮੁਦਈ ਕਿਸ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ?"

14. ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"1. ਹਾਂ ਵਿੱਚ
2. ਰੁਪਏ। 12,000/-
3. ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ
4. ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ
5. ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ
6. ਹਾਂ ਵਿੱਚ
7. ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ
8. ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ
9. ਹਾਂ ਵਿੱਚ
10. ਹਾਂ ਵਿੱਚ

11. ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ
12. ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।"

15. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 22.10.2002 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਛੇ ਨੁਕਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"1. ਕੀ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 24.05.1981 ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 1 ਤੋਂ 5 ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?
2. ਕੀ 24.05.1981 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਸਮਾਂ ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ?
3. ਕੀ 24.05.1981 ਦਾ ਵਿਕਰੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
4. ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ.6 ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 24.05.1981 ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੈ?
5. ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ.7 ਭਾਵ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ.9 ਇੱਥੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?
6. ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਓ.ਐਸ. ਨੰ..2188/1983 ਨੂੰ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਡਿਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ? "ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ ਹੁਕਮ?"

16. ਬਿੰਦੂ ਨੰਬਰ 1 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਸਾਰੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਭਾਵ 1 ਤੋਂ 5। ਬਿੰਦੂ ਨੰਬਰ 2 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਿੰਦੂ ਨੰਬਰ 3 'ਤੇ, ਇਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੀ। ਬਿੰਦੂ ਨੰਬਰ 4 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 6 ਤੋਂ 7 ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਮੁੱਲ ਲਈ ਸੱਚੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ

ਸਨ। ਬਿੰਦੂ ਨੰਬਰ 5 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 7 ਨੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿੰਦੂ ਨੰਬਰ 6 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ।

17. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਪਾਰਿਖ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ।

18. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਵਰਮਾ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸਾਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਏ) ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮਾਲੀਆ ਸਥਾਨਾਂ/ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁਦਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਬੀ) ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਗੰਜੇ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਕੋਈ ਖਾਸ ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 16(ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ[1]।

ਸੀ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਮੁੱਲ ਲਈ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ 24.05.1981 ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਫ਼ਤਰ ਵੀ ਵੇਚਣ ਦੇ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਡੀ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 53(ਏ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਜਿਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ।

ਈ) ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਦਈਆਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

---

1. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਐਕਟ, 1963"

2. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਐਕਟ, 1882"

ਐੱਫ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਕਾਇਆ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਰਵਾਉਣ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਕਰਕੇ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।

ਜੀ) ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਲਕਿ ਹੋਰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਮਲਕੀਅਤ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਲਈ 43 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਐੱਚ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਢਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਆਈ) ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਕ੍ਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

19. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਵਰਮਾ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ:

(1) ਐਨੀਗਲੇਸ ਯੋਹਾਨਨ ਬਨਾਮ ਰਾਮਲਥਾ ਅਤੇ ਹੋਰ;
(2) ਉਮਾਬਾਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨੀਲਕੰਠ ਧੋਂਡੀਬਾ ਚਵਾਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਲਾਰਡਸ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ;"
(3) ਰਾਜੇਸ਼ਵਰੀ ਬਨਾਮ ਪੂਰਨ ਇੰਦੇਰੀਆ,
(4) ਮਾਲਾਪਾਲੀ ਮੁਨਸਵਾਮੀ ਨਾਇਡੂ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਸੁਮਤੀ; ਅਤੇ
(5) ਅਜ਼ਹਰ ਸੁਲਤਾਨਾ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਰਾਜਾਮਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ;"
20. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਪਾਰਿਖ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

---

3. [2005] ਪੂਰਕ 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 440 : (2005)7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 534
4. [2005] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 521 : (2005) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 243
5. [2005] ਪੂਰਕ 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1016 : (005) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 7
6. (2004) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 364
7. [2009] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 537 : (2009) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 27

ਏ) ਅਪੀਲ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਬੀ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸੀ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2/ਮੁਦਾਲਾ ਨੰਬਰ 7 ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ।

ਡੀ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ 41 ਰੂਲ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ.7/ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ.2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਆਰਡਰ 41 ਰੂਲ 33 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ।

ਈ) ਮੂਲ ਵਿਕਰੇਤਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ.1 ਤੋਂ 5, ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।

ਐੱਫ) ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ.6 ਦੀ ਮੌਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਛੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਨੇ ਭਾਵ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ.1 ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਜੀ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸੱਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਐੱਚ) ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਆਈ) ਸਮਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਜੇ) ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਇਸਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।8

ਕੇ) ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

21. ਸ਼੍ਰੀ ਪਾਰਿਖ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ: -

1. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ;
2. ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਸੋਮਪੋ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ ਚੰਦ ਜੈਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ;
3. ਆਰ.ਕੇ. ਮੁਹੰਮਦ ਉਬੈਦੁੱਲਾ ਬਨਾਮ ਹਾਜੀ ਸੀ. ਅਬਦੁਲ ਵਹਾਬ;
4. ਹਿਮਤਲਾਲ ਮੋਤੀਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਵਾਸੁਦੇਵ ਗਣੇਸ਼ ਮਹਸਕਰ @ ਗਣਪਤੀ ਬੋਆ ਅਤੇ ਹੋਰ; 12
5. ਭੂਪ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ. ਗੋਖੂਲ ਚੰਦ ਮਹਟਨ; 13
6. ਗੱਡੇ ਸਿਤਾਏ (ਮ੍ਰਿਤ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਗੱਡੇ ਕੋਟਾਯ ਅਤੇ 14 ਹੋਰ;
7. ਰਾਮ ਬਰਨ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਮੋਹਿਤ ਹਾਜ਼ਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ;
8. ਸੁਘਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ. ਹਰੀ ਸਿੰਘ;
9. ਗੱਦੀਪਤੀ ਦਿਵਿਜਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਪਾਥੁਰੀ ਸਮਰਾਜਯਮ ਅਤੇ ਹੋਰ;
10. ਐਸ. ਕਲਾਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਆਰ. ਸੋਮਸੁੰਦਰਮ;
11. ਆਰ. ਹੇਮਲਤਾ ਬਨਾਮ ਕਸ਼ਥੂਰੀ;
12. ਸੂਰਜ ਲੈਂਪ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਪ੍ਰ) ਲਿਮਟਿਡ (2) ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

---

8. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਐਕਟ, 1908"
9. [2017] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 419 : (2018) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 352
10. [2023] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1155 : (2023) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ 877
11. [2000] ਪੂਰਕ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 524 : (2000) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 402
12. ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. (1912) 36 ਬੌਮ.446
13. ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1934 ਪੀਸੀ 68
14. ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1932 ਐਮ.ਏ.ਡੀ.71
15. [1967] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 293 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1967 ਐਸ.ਸੀ 744

13. ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਜੇਂਦਰ ਮਾਨ ਉਰਫ਼ ਵਿਜੇਂਦਰ ਮਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ; ਅਤੇ
14. ਮਨੀਕਮ ਉਰਫ਼ ਠੰਡਾਪਾਨੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਸੰਤ;

22. ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:
(i) ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਰਾਹਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਐਕਟ, 1963 ਕੁਝ ਖਾਸ ਚੈਕ ਅਤੇ ਬੈਲੇਂਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਬਹੁਤ ਸਿੱਧੀਆਂ, ਖਾਸ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੰਜੇ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 1963 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(ਸੀ) ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਏ) ਮਾਨ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਹਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, 23 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 40 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"40.. .. ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ

---

16. [2021] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 287 : (2021) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 705
17. [2023] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 802 : (2023) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 442
18. [2010] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 515 : (2010) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 401
19. [2023] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 834 : (2023) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 725
20. [2011] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 848 : (2012) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 656
21. (2013) 1 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 195
22. (2022) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ.2096

ਹਨ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਨੂੰ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਮੁੱਦਈ ਮੁੱਦਈ ਵਿੱਚ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁੱਦਈ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ), ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਕਿ ਮੁੱਦਈ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਮੁੱਦਈ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਲੰਘਣਾ, ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅ) ਯੂ.ਐਨ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਥ੍ਰ. ਲਾਰਸ. ਬਨਾਮ ਏ.ਐਮ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 24 ਪੈਰਾ 46 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"46. ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ, ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਇਹ ਮੁਦਈ ਦਾ ਸੀਮਤ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰੇ। ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"
ਸੀ) ਪਰਮ ਪਵਿੱਤਰ ਆਚਾਰੀਆ ਸਵਾਮੀ ਗਣੇਸ਼ ਦਾਸਜੀ ਬਨਾਮ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਥਾਪਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੈਰਾ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"2. ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਤਿਆਰੀ ਤੋਂ ਭਾਵ ਮੁੱਦਈ ਦੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਮੁੱਲ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ

---

23. [2010] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 515 : (2010) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 512

24. [2022] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 250 : (2022) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ 840

ਕਰਨ ਲਈ, ਆਚਰਣ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਦਈ ਕੋਲ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਫੰਡ ਸਨ। ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਫੰਡ ਸਨ, ਉਸਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁੱਦਈ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ 7 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਭਾਵ 27-2-1975 ਤੱਕ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਮੁੱਦਈ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦੇ ਤੱਥ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਧਿਰ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ। ਅਦਾਲਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁੱਦਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਗੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ/ਮੁੱਦਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਕੋਲ ਸਮਰੱਥਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਕਦ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿੱਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਤੱਤ ਹੈ।"

(ii) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਘੋਖ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਨ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਲੀਆ ਸਥਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪਾਬੰਦੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੀ।

(iii) ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਅਤੇ ਜੂਨ, 1983 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 5 ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਬਿਹਤਰੀ ਖਰਚੇ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ

---

25. [1996] ਪੂਰਕ 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 111 : (1996) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 526

ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਕਥਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ 1983 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(iv) ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸੁਕ, ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਤਾਰੀਖ਼ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ਼ ਨੂੰ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 5 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 5 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(v) ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਮੁਦਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 5 ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(vi) ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾਈ ਨਹੀਂ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਤਿਆਰੀ ਜਾਂ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਕਿ ਉਕਤ ਪਾਬੰਦੀ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਕਿ ਇੱਕ ਉਤਸੁਕ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 6 ਅਤੇ 7 ਅਤੇ ਸੀ. ਨਾਗਰਾਜੂ।

(vii) ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 5 ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(vii) ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 5 ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(viii) ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਸਤੰਬਰ, 1981 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਨਵੰਬਰ, 1981 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਦਸੰਬਰ, 1981 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਚਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੇਸ਼ਗੀ ਰਕਮ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਦਸੰਬਰ, 1981 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਈ ਚੁੱਪ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਦਸੰਬਰ, 1981 ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਆਖਰੀ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨਾ ਰਾਸ਼ੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੇਢ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ। ਦਸੰਬਰ, 1981 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੁਲਾਈ, 1983 ਤੱਕ ਮੁਦਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸੰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਮੁਦਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਕਾਇਆ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਰਕਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਭੇਜ ਕੇ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ix) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ, ਮੁਦਈਆਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 5 ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਕੋਲ ਬਕਾਇਆ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਕਲੀਅਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਫੰਡ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉੱਚ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਲਾਭ ਕਮਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚੋਲੇ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਅਸਲ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ।

(x) ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਾਡਾ ਇਹ ਪੱਕਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

(xi) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

(xii) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕੁਇਟੀ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ 24.05.1981 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 12,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਪੇਸ਼ਗੀ ਪੈਸੇ ਵਜੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 43 ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਲਿਖਤੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਕਰੋੜ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਲਗਭਗ ਕੀਮਤ ਦਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਅੰਕੜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਬਦਲੇ 24 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਜੋਂ ਹੋਰ 6 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਵੇ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁੱਲ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸਬੂਤ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਜਿਸਟਰੀ ਅਗਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰੇਗੀ।

23. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਸੰਬੰਧੀ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

24. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਸਿਰਲੇਖ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ